

Ženské kruhy

2 0 1 9

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

Občianske združenie Ženské kruhy pôsobí na Slovensku už osem rokov. Od svojho vzniku prešlo určitým vývojom a vyprofilovalo sa ako ľudskoprávna organizácia.

Jedným z našich hlavných cieľov je posilniť ženy

v ich kompetenciách a vytvoriť priestor ich skúsenostiam v rámci diskurzu nastavovania zdravotnej starostlivosti poskytovanej v tehotenstve, pri pôrode a v šestonedelí.

V roku 2019 sme vypracovali a uverejnili strategický dokument, ktorý presnejšie definuje ciele a hodnoty, z ktorých pri činnosti vychádzame.

V dokumente **Naša vízia, misia a hodnoty** sa snažíme transparentne komunikovať našim podporovateľkám a podporovateľom ale aj širšej verejnosti vývoj organizácie, východiská s ktorými pracujeme a hodnoty, o ktoré sa pri práci opierame.

Štrukturovaný dokument oboznamuje s históriou nášho združenia, s jeho momentálnym postavením a s našou víziou takého zdravotného systému, ktorý by bol z hľadiska napĺňania potrieb a práv žien nami vnímaný ako ideálny.

Na základe toho v dokumente definujeme vlastnú misiu združenia, primárne aktivity a hodnoty, ktorých sa pridržame, predstavujeme výsledky našej práce a ponúkame možnosti ako podporiť našu činnosť. Zároveň s týmto dokumentom sme predstavili aj nové logo organizácie.

V roku 2019 sme naďalej vyvíjali úsilie naplňovať naše ciele a to prostredníctvom aktivít zhrnutých v tejto výročnej správe.

Predstavenstvo:

Predsedníčka: Zuzana Krišková

Podpredsedníčky: Gabriela Janovičová, Miroslava Kotríková Rašmanová,

Organizačný výbor: Gabriela Janovičová, Zuzana Krišková, Miroslava Kotríková Rašmanová, Iveta Jančígová, Zuzana Bajkaiová, Xénia Michaličová, Zuzana Hašanová Karásková

Advokačné aktivity

Nemocnice priateľské k deťom – Baby Friendly Hospital Initiative (BFHI)

Nad'alej intenzívne spolupracujeme s partnerskou organizáciou MAMILA na tejto téme a to najmä formou Prieskumu podpory dojčenia v nemocniciach ako aj formou organizačných stretnutí či školení.

Zverejnili sme výsledky prieskumu za roky 2017-2018.

BFHI zostáva jednou z našich ťažiskových a dlhodobých tém a budeme sa jej venovať aj v nadchádzajúcom období. Od roku 2014, kedy sme sa problematikou BFHI začali zaoberať, sa nám podarilo prispieť nielen k prehodnoteniu a odobratiu certifikátov, ale tiež k zvýšeniu záujmu médií o túto tému (a tým aj zvýšeniu záujmu širšej verejnosti).

Reagovali sme napríklad na protichodné tvrdenia v Denníku N.

Porušovanie ľudských práv žien pri pôrode

Medzi naše ťažiskové témy patrí tiež upozorňovanie na porušovanie ľudských práv žien pri pôrode. Na túto tému sme upozorňovali v médiách, tiež publikovaním svedectiev žien a zrealizovali sme niekoľko vzdelávacích a diskusných podujatí na túto tému.

Spolu so združením Občan, demokracia a zodpovenosť sme podali správu Mimoriadnej spravodajkyni OSN **Dubravke Šimonovič**.

Tá vydala správu o pôrodníckom násilí, ktorej závery sa týkajú aj Slovenska. Vo svojich odporúčaní cituje aj naše publikácie Ženy-Matky-Telá I a II. Táto správa predstavuje v súčasnosti najkomplexnejšiu správu, ktorá mapuje porušovanie ľudských práv žien pri pôrode na celom svete.

Zatváranie malých nemocníc

Napísali sme stanovisko, v ktorom vysvetľujeme, prečo je plošné zatvorenie malých nemocníc nesprávnym krokom a aké závažné následky prináša pre ženy z dotknutých oblastí.

Snahy obmedzovať prístup žien k bezpečnej interrupcii

V roku 2019 bolo v parlamente predložených viacero návrhov, ktorých cieľom bolo obmedziť prístup žien k bezpečnej interrupcii. Vyjadrili sme preto zásadné stanovisko proti takýmto návrhom a upozorňujeme, že reštriktívne opatrenia nemajú dopad iba na životy žien, ktoré chcú ukončiť tehotenstvo, ale na všetky ženy v reprodukčnom veku a špeciálne na ženy, ktoré sú tehotné.

Pomoc konkrétnym ženám

Prostredníctvom sociálnych médií a e-mailu sa na nás každoročne obracia množstvo žien so žiadosťou o konkrétne informácie ohľadom pôrodu, ktoré by im mohli pomôcť pri výbere nemocnice a okolností pôrodu. Odpovede na otázky, ktoré sú všeobecnejšieho charakteru, zverejňujeme prostredníctvom sociálnych médií, keďže môžu pomôcť viacerým ženám.

Mediálne výstupy

Blogy

Blog Denníka N pre našu organizáciu predstavuje jeden z komunikačných kanálov, prostredníctvom ktorého môžeme šíriť informácie aj mimo okruh našich podporovateľiek a podporovateľov.

V roku 2019 sme sa na blogu vydali článok týkajúci sa **výsledkov BFHI** na Slovensku po 20 rokoch, v ktorom popisujeme aktuálnu situáciu, a síce, že ani jedna nemocnica na Slovensku – od spustenia iniciatívy – nemá platný certifikát a ani nespĺňa kritériá potrebné na jeho získanie.

V blogu **Päť argumentov proti plošnému rušeniu malých pôrodníc** upozorňujeme na rôzne faktory, ktoré ovplyvňujú mieru kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti a tiež to, prečo nepovažujeme veľkosť pôrodnice za takýto kľúčový faktor.

V blogu **Odporcovia interrupcií prekrúcajú koncept ľudských práv** sme tiež publikovali naše vyjadrenie k téme interrupcií, ktorá bola v roku 2019 viac než aktuálna z dôvodu, že sa v parlamente objavilo hneď niekoľko návrhov na obmedzenie prístupu žien k interrupciám.

Hoci sa naše združenie primárne zaoberá pôrodnou starostlivosťou,

so znepokojením sledujeme snahy o také zásahy do reprodukčných práv žien, ktoré budú mať dosah nielen na oblasť plánovania rodičovstva, ale ich dôsledkom bude aj ohrozenie autonómie žien pri pôrodoch.

Masmediálne výstupy

V čoraz väčšej miere sme oslovované ako expertky v oblasti aktivizmu za práva žien pri pôrode aj samotnými médiami.

Poskytli sme **vyjadrenie k rôznym témam: pre reportáž v Reflexe** (TV Markíza) k popôrodnej depresii, ako by mali vyzerat' **pôrodné izby** (WPS Prague), k **rebríčku pôrodníc** (SME), o **otcoch pri pôrode** (SME). Viaceré médiá informovali o správe osobitnej spravodajkyne OSN proti násiliu na ženách.

Zuzana Krišková poskytla rozhovor pre **podcast Medzi nami** (SME), v ktorom sa vyjadrovala k porušovaniu práv žien pri pôrode. Denník SME tiež vydal **slovenský preklad reportáže** Sian Norris o pôrodníckom násilí v Európe, v ktorej bolo uverejnené aj vyjadrenie Zuzany Kriškovej.

Teší nás, že slovenské médiá sa čoraz viac zaoberajú témami spojenými s pôrodníctvom, a že tie sa čoraz viac dostávajú do povedomia verejnosti. Nie sú už v takej miere vytláčané na okraj záujmu, do sféry časopisov určených výhradne pre tehotné ženy a matky. Dúfame, že tento trend bude zachovaný aj v nasledujúcom období, pretože kvalita zdravotnej starostlivosti poskytovanej v tehotenstve, pri pôrode a v šestonedelí, ako aj dodržiavanie práv žien pri pôrode, sa týkajú celej spoločnosti.

Workshopy a komunitné aktivity

Spolu s občianskym združením Občan, demokracia a zodpovednosť Ženské kruhy zorganizovali v tomto roku v Bratislave **podujatie** v rámci projektu **Berme vážne potreby žien pri pôrodoch! Spoločne presadzujeme ľudské práva žien vo verejných politikách v oblasti zdravia**. Podujatie bolo spojené s premietaním filmu o traume z pôrodu – **Neviditeľná**, s moderovanou diskusiou a s prezentáciou publikácie **Ženy-Matky-Telá II**. Projekt je podporený z programu ACF – Slovakia,

ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a s Karpatskou nadáciou. Pri príležitosti Svetového týždňa rešpektu k pôrodu 2019 sa Zuzana Krišková zúčastnila podujatia **Sila ženy porodiť**. Podujatie sa uskutočnilo v Bratislave a zúčastnili sa ho aj zástupkyne orgnizácií o.z. MAMILA a Slovenské duly.

Usporiadali sme tiež workshop **Ženy ženám v Prešove**. Zúčastnili sa ho zdravotníčky, ženy, duly, laktačné poradkyne. Jeho cieľom bolo spoločne popísať stav práv žien pri pôrode na Slovensku, pomenovať ich potreby a prostriedky, ktorými je možné ich naplniť. Podujatie sa uskutočnilo vďaka podpore Nadácie Volkswagen Slovakia.

Na konferencii pôrodných asistentiek v Banskej Bystrici sme realizovali **workshop zameraný na posilnenie komunikačných zručností pôrodných asistentiek**. Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Nadácie pre deti Slovenska (grantový program Dôvera).

Miroslava Rašmanová sa zúčastnila **diskusie na tému Dôstojnosť ženy**, ktorú zorganizovala Katedra bioetiky UNESCO FF PU v Prešove v rámci podujatia Philosophy Day/Night 2019.

V roku 2019 sme dvakrát prijali pozvanie mimovládnej organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva, ktorá sa zaoberá aj podporou žien z vylúčených rómskych komunít. Stretnutia sa uskutočnili v **Prešove a Košiciach**.

V Bratislave **a Banskej Bystrici** sme sa zúčastnili premietania filmu Medzi nami, spojeného s diskusiou. Podujatia boli určené pre študentky vysokých škôl (pôrodná asistentcia, pedagogia).

V Bratislave, Banskej Štiavnici, Banskej Bystrici a Prešove sme zrealizovali niekoľko neformálnych stretnutí s našimi podporovateľkami. Väčšina z nich prebehla pod názvom **NA KÁVE**. V týchto neformálnych stretnutiach by sme rady pokračovali aj v nasledujúcom období.

Stránka Ženských kruhů

Webová stránka Ženských kruhů zůstává nadále důležitým komunikačním kanálem, prostřednictvím kterého zveřejňujeme články, stanoviska, tiskové správy nebo příběhy a svědectví samotných žen.

Za rok 2019 jsme vydali 51 autorských článků a naša stránka zaznamenala více než 100 000 zobrazení. Už dlouhodobě patří k nejčítanějším článkům na našem webu články o spontánním potratu, těhotenských vyšetřeních a vysokou čítanost mají i svědectví žen z porodnic.

Čo sa týka vstupných kanálov, cez ktoré prichádza publikum, najväčší podiel tvorí vyhľadávanie cez google alebo iné internetové vyhľadávače, druhý najväčší kanál je Facebook a na treťom mieste sú priame zadania adresy stránky.

Facebook

Facebooková stránka Ženských kruhů presiahla v roku 2019 hranicu 7 700 sledovaní. Príspevky uverejňované prostredníctvom Facebooku majú narastajúcu mieru zdieľaní a interakcií, takže prostredníctvom sociálnych médií sa nám darí zasiahnuť čoraz väčší okruh ľudí.

Aj naďalej sa nám darí udržiavať veľmi vysokú mieru interakcií s publikom stránky a pomerne dobrú úroveň vecnej a neagresívnej diskusie.

Pri niektorých citlivých témach je moderovanie diskusie náročnejšie.

Z dlhodobého hľadiska sa však naše vysoké nároky na úroveň diskusie a pripomínanie diskutujúcim, že príspevky sa majú niesť vo vecnej rovine, ukázalo ako dobrá časová investícia. Vnímame, že sa nám tak na sociálnom médiu, akým je Facebook, podarilo vytvoriť bezpečný priestor, v rámci ktorého sú ženy ochotné zdieľať svoje individuálne skúsenosti a názory bez obáv, že budú za ne zosmiešňované alebo napádané.

Vzhľadom k tomu, že máme nulovú toleranciu k akýmkoľvek prejavom nenávisťi bez ohľadu na to, z akého názorového tábora pochádzajú názory diskutujúcich, prebiehajú pod našimi statusmi živé diskusie bez toho, aby končili osočovaním a osobnými útokmi.

Fundraising

V roku 2019 sme pokračovali v aktívnom zabezpečovaní finančných zdrojov potrebných pre chod združenia (fundraisingu), a to žiadosťami o jednorazové alebo pravidelné finančné dary prostredníctvom portálu darujme.sk.

Dary od jednotlivcov a jednotlivkyň predstavujú spolu s príjmom z podielu dane jeden z najvýznamnejších príjmov občianskeho združenia. Preto sme sa aj v roku 2019 zamerali predovšetkým na získavanie týchto zdrojov. Získavanie dostatočných finančných zdrojov je zároveň jednou z priorít, ktorú si naše združenie kladie aj na nadchádzajúce obdobie. Aj napriek tomu, že nejde o hlavnú náplň našej činnosti, naše ďalšie pôsobenie si vyžaduje nemalé finančné zdroje. Tie si musíme aktívne zabezpečovať či už cez individuálnych darcov a darkyne, pravidelné členské príspevky, 2% z daní alebo formou grantov.

Podrobný rozpis výnosov, nákladov, ako aj ďalšie informácie o stave majetku a záväzkov sa nachádzajú v prílohe tejto výročnej správy v Účtovnej závierke.

V roku 2019 malo občianske združenie viaceré druhy príjmov – peňažných prostriedkov, s ktorými mohlo nakladať na napĺňanie svojich cieľov.

Príjem z tzv. 2% (podiel na dani z príjmov) predstavoval takmer 4 000 EUR, čo je pokles o takmer 1 500 EUR oproti predchádzajúcemu obdobiu. Vzhľadom na charakter tohto príjmu je však veľmi ťažké analyzovať, čo prispelo k tomuto poklesu.

Zároveň sme zaznamenali výrazný nárast v príjmoch z darov od fyzických aj právnických osôb, ktoré boli vo výške takmer 14 000 EUR, čo predstavuje nárast o takmer 2000 EUR oproti roku 2018.

Medzi našich donorov patrili Nadácia Volkswagen Slovakia (997 EUR), Nadácia pre deti Slovenska - grantový program poisťovne Dôvera (1000 EUR), Sestrice (200 EUR).

V roku 2019 sme sa uchádzali o dlhodobý grant v rámci programu Building a Social Base, ktorý vyhlásila The Open Society Initiative for Europe (OSIFE), ktorý sa nám podarilo získať.

Obdobie trvania grantu je od októbra 2019 do októbra 2021 a celková suma, ktorú postupne získame, je v prepočte na eurá približne 17 500 EUR. V roku 2019 sme prijali prvú časť finančných prostriedkov – v prepočte približne 4 500 EUR.

Členské príspevky priniesli 280 EUR a výnosy z činnosti a predaja brožúrky Bonding – matkina náruč po pôrode boli vo výške 80 EUR.

Náklady občianskeho združenia dosiahli v roku 2019 takmer 21 000 EUR. Ako nezisková organizácia nedosahujeme zisk, ten bol teda vo výške 0 EUR. Všetky prostriedky, ktoré neboli minuté v roku 2019, sme presunuli do roku 2020.

Celková suma alokovaná na použitie do ďalších období (predovšetkým na rok 2020) presiahla 19 500 EUR. Ide predovšetkým o prostriedky určené na realizáciu projektov: **podpora kontaktu koža na kožu, pokračovanie vo výskumných aktivitách a šírenie povedomia o dodržiavaní ľudských práv žien pri pôrode, posilnenie našej podporovateľskej základne (building a social base).**

Výnosy budúcich období sú tvorené z príspevkov fyzických osôb vo výške viac ako 1800 EUR, projekt bonding tvorí 474 EUR a podiel na dani z príjmov tvorí viac ako 2600 EUR. Najväčšiu časť výnosov budúcich období tvorí grant od OSIFE – viac ako 14 500 EUR. Časť z tejto sumy bude použitá v roku 2020 a časť v roku 2021.

Pokračovali sme v našich snahách znížiť podiel dobrovoľníckej práce a od júla 2019 sme na čiastočný úväzok zamestnali dve pracovníčky. Celkové náklady na zamestnankyne predstavovali v roku 2019

viac ako 5 000 EUR. Veľmi rady by sme časom zvýšili úväzok týmto zamestnankyniam a tiež prijali ďalšiu pracovnú silu.

Dobrovoľnícka práca však naďalej tvorí podstatný vklad do činnosti združenia. Občianske združenie Ženské kruhy dosiahlo pozoruhodné výsledky len vďaka dobrovoľníckej práci našich členiek, podporovateľiek a podporovateľov. Táto dobrovoľnícka práca predstavuje často expertnú prácu, pri ktorej sú kladené vysoké nároky na kvalitu.

Výstupy sú zväčša výsledkom tímovej práce, ktorá je často sťažená tým, že komunikácia členiek a členov tímu je obmedzená na virtuálny priestor, a ktorá si vyžaduje flexibilitu a vysokú mieru sebadisciplíny, ako aj vynikajúce komunikačné zručnosti.

Práca odvedená dobrovoľníčkami (predovšetkým ženami), predstavuje nielen zdroj pre občianske združenie, ale aj vynaloženú prácu, teda náklady. Dobrovoľnícka práca presiahla 650 hodín, pričom značná časť z tohto množstva predstavovala expertnú prácu.

Ak by sme túto prácu mali finančne ohodnotiť a reálne ju zaplatiť, potrebovali by sme viac než 6 500 tisíc EUR.

V roku 2019 došlo k nárastu množstva odpracovaných dobrovoľníckych hodín (približne o 250 hodín). Tento nárast môžeme pripísať tomu, že sme venovali časť platených hodín práve manažmentu dobrovoľníckej práce a podarilo sa nám získať a zapojiť viacero nových ľudí.

V roku 2020 chceme naďalej intenzívne pracovať nielen na zvýšení finančných príjmov a zlepšovaní pomeru platenej vs. neplatenej práce, ale tiež získať nové dobrovoľníčky, investovať do ich vzdelania a motivovať ich k práci pre občianske združenie.

Všetkým našim dobrovoľníčkam a dobrovoľníkom patrí obrovská vďaka, že svoj voľný čas venovali občianskemu združeniu Ženské kruhy.